

166

Tr u m p a s
TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ
Ž O D Y N Ė L I S

- o -

1 9 4 9 m.

- Abstraktiškas /lot./, atitrauktas, nekonkretus, nevaizdingas.
- Adefagija /gr./, besotiškumas, ligūstas alkio jausmas.
- Ademonija /gr./, prislėgta, liūdna nuotaika.
- Adjuracija /lot./, priesaikos devimas, prisiekimas.
- Administracija /lot./, I. valdymas, tvarkymas visuomenės, valstybės, ir atskiro žmogaus reikalų; 2. žmonės tverkę šiuos reikalus
- Afiša /pr./, teatralinis skelbimas, išskabinamas visų matomoje vietoje.
- Afišuotis /pr./, kreipti į save dėmesį laikydamas rūbais, girtis turemais nuopelnais.
- Afrodizija /gr./, nepasotinamaslytinis traukin.
- Agalaktika /gr./, gimdyvės neturėjimas pieno.
- Agamiškas /gr./, belytis, kuris dauginasi be sėlavaisinimo.
- Agenezija /gr./, I. nevaisingumas; 2. to ar kito kūno organo ar kūno dalies neišsivystymas.
- Agnosija /gr./, pažinimo sutrikimas, kada ligonis nepažįsta aplinkinių žmonių, daiktų, gėrų ir kt.
- Agriotimija /gr./, ligūstas palinkimas žiaurumams, žūdytams.
- Akaleptikas /gr./, netikis, abejojantis.
- Akrosofija /gr./, aukščiausias protirūgumas, gudr.
- Alalija /gr./, nebylystė, negalėjimas ryškiai ištartai atskirti garsų.
- Alfabetas /gr./, abėcėlė, raidynas.
- Alimentai /lot./, lėšos, kurias turi mokėti tėvai, vyras išlaikyti vaikams, žmonai.
- Aliuzija /pr./, netiesioginis nurodymas, nuskaymas, kad viena sąskait, būtų galima suprasti, kas turima galvoje.
- Allagro /it./, muzkos tempo pažymėjimas: greitai linksmi.
- Altristas /lot./, žmogus, kuris pirmiausia rūpinasi artimo gerove arba laime, dažnai jam aukodamas savo gerove.

- Ambidekstrija /lot./, vienodas abiejų rankų išlavinimas.
- Ambliopija /gr./, silpnas regėjimas.
- Anencija /lot./, aštri pamišimo forma, kai visiškai išnyksta sugebėjimas orientuotis.
- Amputacija /lot./, chirurgiškai operacija, pašalinimas kūno nario arba organo operacijos būdu.
- Anafrodisija /gr./, lytinio jausmo stoka arba susilpnėjimas.
- Analfabetas /gr./, nemokąs skaityti nei rašyti.
- Anandrija /gr./, lytinis vyriškas nepajiegumas.
- Andromenija /gr./, ligūstai padidėjęs moterų lytinis traukimas prie vyrų.
- Anemija /gr./, kraujo mažumas, mažakraujystė.
- Antipatiškas /gr./, nesimpatiškas, nemalonus, biau.
- Anuliuoti /lot./, panaikinti, paskelpti negalio.
- Apetiškas /gr./, abejingas, suglebelis.
- Apepsija /gr./, maisto nevirškinimas skilvyje.
- Aplodimetai /pr./, triukšmingas pasitenkinimo bei pagyrimo pareiškinys rankų plojimu kartu.
- Areola /lot./, 1. tamsiai pigmentuotas lankelis aplink krūties spenelį; 2. raudonas ratelis aplink pustulą 3. šviesūs ratelis aplink mēr.
- Argiromanija /gr./, nepaprastos pinigų mėgimas.
- Ariergardas /pr./ kariuomenės dalis, skiriama žygiuojančios voros užpakaliniai saugoti.
- Aristokratija /gr./, aukštuomenė, diduomenė. 2. valdymo forma kur valdžia priklauso aristokratijai aukštuomenei.
- Arogantas /lot./, per daug savim pasitikis išdidžiai kalbąs, nemandagus akiplėša.
- Aseksualumas /lot./, lytinio traukimo nebuvimas 2. lyties požymių nebuvimas.
- Asignuoti /pr./, išmokėti, skirti kokiam nors reikalui pinigų.
- Asketiškas /gr./, atsiskyrietiškas, atsiskąs, susilaikąs nuo visokių kūno, palinkimų, geidul.
- Atmosfera /gr./, dujų sluoksnis, gaubias žemę, arba betkuri kitą dangaus kūną.
- Auditorija /lot./, 1. patalpa, salė paskaitoms 2. paskaitų klausytojai.
- Aureole

- Aureole /lot./, šviesus ratasaplank galvas pavalkų ar statulų, tobulumo simbolis.
- Autokratija /gr./, neapreštes vieno žmogaus samens valdymas.
- Autopercepcija /lot./, savistaba.
- Autopsija /gr./, visų lavono dalių tyrimas mirties priešastei išaiškinti.
- Avangardas /pr./, priškinė kariuomenės dalis, skiriama vyriausiųjų jėgų voros priekini saugoti.
- Aventiūra /pr./, nepaprastes nuotikis, triukšmingi vaidai, rizikingas žygis.
- Aventiuristas /pr./, 1. ieškas nuotykių; 2. nešvėraus pelno mėgėjas, sukčius.
- Avarija /it./, 1. žala nuostoliam, sudužimas.
- Aversija /lot./, pasibaurėjimas, antipatija.

B

- Balerinas /it./, baletu šokėja.
- Banališkas /pr./, nuvalkiotas, pasprestas, šlikštus.
- Baritonas /gr. it./, vidurinis tarp tenoro ir boso vyriškas balsas.
- Beletristika /pr./, grožinė literatūra-kuriniai romanai, novelės, apysakos ir kt.
- Belipsofizmas /lot./, karas dėl taikos.
- Belvederis /it./, 1. gražus vaizdas; 2. bokštelių ar paviljono pavidalo priestatys ant namų; 3. daugelio pasilinksmiaime pilių pavadinim.
- Biseksuališkas /lot./, dvilytis.
- Biustas /it./, žmogaus viršutinė kūno dalis iki juosmens, bet be rankų 2. žmogaus kūno iki juosmens portretas arba skulptūra. 3. moters krūtis
- Biologija /gr./, mokslas tiriąs bendrus organinio gyvenime dėsnius.
- Biurokratija /pr. gr./, 1. valdymo sistema, kur višivaldymo reikalai yra centrinės valdžios ir priklausomų organų rankose; 2. valdininkai.
- Blefas /angl./, išpūstas, tuščias pasigyrimas, bet kokių aplinkybių išpūtimas, dažniausia melgingas, padaryti tam tikram išpūdžiui.

- Brutalus /pr./, šiurkštus, žiaurus.
- Botanika /gr./, augalų mokslas.
- Brošiūra /pr./, nedidelis spaudzintas veikalėlis, dažniausiai publicistinio turinio.
- Bruderšaptas /vok./, draugiškumas, broliškumas; gerti B. - gerti broliškiems santykiams.
- Brutto /it./, prekės, daikto svoris su įrišimu su įpokavimu.
- Bulvaras /pr./, medžiaga apsuodinta plati gatvė, apsuodintas gatvės tarpas pėstiama vaikščioti.
- Bulvarinė literatūra, paniekos terminas, taikomas menkevertei literatūrai, spaudai.

C

- Calūnas /ček./, gedulas, juodas apdangalas ant karsto.
- Cenzūra /lot./, valdžios organų priežiūra spaudai, filmams ir kt. tikrinimas spaudinio ar filmo prieš išleidžiant.
- Charakteristika /gr./, apibūdinimai, suglaustas, sistemingas, būdinamųjų esmens reiškinių, ar daikto požymių, ypatybių nusakymas aprašymas.
- Chaosas /gr.-č./, 1. pirmine be formiška medžiaga; 2. visiška netvarka.
- Charekiri /jap./, Japonijoje garbingas nusižudymas persipisaukiant pilvą.
- Cholerikas /gr./, žmogus kuris greit užsigaus, lengvai sujeudinamas, bet ir tvirtai, atkakliai laikosi savo nuotėikos savo nusistatymo.
Žiūr. Temperamentas.
- Chroniškas /gr./, ilgesnį laiką trunkąs pasikartojimas, nepagydomas.
- Ciniškas /gr./, begėdiškas, nepadorus.
- Cisterna /lot./, geležinkelio vagonas pervežti skisčiams ir naftai.
- Cituoti /lot./, tiksliai pasakyti, žodžiu ar raštu, kuriuos nors autorius žodžius, veikalo ar kalbos ištrauką.

- Defektas /lot./, trūkumas, yda, sugadinimas.
Deficitas /lot./, trūkumas; didesnės išleidės
kaip pajamos.
Defloracija /lot./, akeitybės /nekaltybės/ atė-
mimas.
Degraduoti /pr./, 1. smukti, išiginti; 2. pažeminti.
Dekada /gr./, 1. dešimts daiktų, dienų, metų ir t.t.
2. didž. praeuų revoliucijos kalendoriaus de-
šimties dienų savaitė.
Deklamuoti /lot./, ką nors ryškiai, gražiai akei-
tyti arba kalbėti.
Dekoruoti /lot./, susstatinėti scenoje dekoracijas
Dekretas /lot./, vyriausios valstybės valdžios
išleistas įsakymas valstybės gyventojams,
įstaigoms arba atskiriems asmenims.
Delakatiškas /pr./, švelnus, mandagus, jautrus.
Demaršas /pr./, žiakanis, žygis, bandymas; isikiši-
mas, kurio nors valstybės išpėjamas žygis
del kurio nors kitos valstybės veiksmų.
Demonas /gr./, velnias.
Demaralizuoti /lot./, tvirtinti, atpratinti nuo
tvarkos ir savo pareigų supretimo.
Depopulacija /lot./, gyventojų akeičiaus mažėjim.
Designuoti /lot./, paskirstyti, pažymėti.
Detalė /pr./, visumos dalis, smulkmena.
Detališkas /pr./, smulkus, tislus iki smulkmenų.
Degišklausesnė glėžnligos nustatymas klausinėjant
išklausesnė ligonį ir sekant ligos reiški-
nius. *Diagnozė*
Dialektikas /gr./, 1. žmogus sugebąs gerai ginčy-
tis, 2. dialektinio metodo šalininkas.
Dimisijs /lot./, pasitraukimas iš valdžios tarny-
bos, atsistatydinimas.
Direktyva /lot./, pagrindinis nuostatas, kuriuo
vedovaujamas vygdant kurį nors veiksmą; nuro-
dymas, viršiniako valios pareiškimas.
Diskriminacija /lot./, 1. psichologijoje - sugebėjimas
masiškai skirti du mažai tesiskirenčius jaudik-
lius, 2. teisių susiaurinimas.
Diskutuoti /pr./, averstyti, ginčyti.

- Dispanseris /pr./, mediciniška įstaiga, kurioje tyriama liga ir k. imamas priemonių ligai perspėti.
- Diversija /pr./, I. kariuomenės manevras atitraukti priešininko dėmesį ir pajėgoms nuo puolimo vietos, 2. priešininko dėmesio nukreipimas nuo ginčo objekto.
- Doktrina /lot./, mokslas, teorija, filosofinė sistema.
- Dominauti /lot./, k. I. vyrauti, pranešti kitus, 2. biologijoje - vieno tėvų požymiams vyrauti vaikuose.
- Doza /gr./, nustatytas kiekis vaistų priimti vienam kartui.
- Drama /gr./, dialogo forma parašytas literatūros kūrinys, kur visa kas vaizduojama asmenų veikimu, gyvų veikimu, dažniausia skiriamas teatro vaidinimams; 2. kiekvienas jaudinąs įvykis atskirų žmonių gyvenime ar žmogijos istorijoje.
- Džiudžitau, intinių būdas.

E

- Efektas /lot./, I. bet kurios priežasties ar jėgos veikimas; rezultatas, padarinys; 2. bet kieno arba bėt ko padarytas stiprus ispūdis.
- Egoistas /lot./, savanaudis.
- Egotistas /lot./, pats save išimylėjęs, save dievinąs žmogus.
- Egzaktiškas /lot./, tikslus, tikras.
- Egzeltuotas, per daug jautrus jausmingas.
- Egzistencija /lot./, gyvenimas, pragyvenimas.
- Egzistuoti /lot./, gyventi, būti.
- Ekskursas /lot./, nukrypimas, atsitraukimas nuo temos į antraeilinius dalykus, papildymus ir kt.
- Ekspansija /lot./, I. nesueivaldymas, laisvas pareiškimasis savo jausmų; 2. savo įtakos, sienų ir kt. plėtimasis, sleidimas.
- Ekspansyviškas /pr./, per daug atviras, linkęs viską išpasakoti.
- Eksplatuoti /pr./, išnaudoti, apdirbti; naudotis.

- Ekspozicijos /lot./, parodoje išstatytas dalykas
- Ekstazė /gr./, diegumas, susijaudinimas; ligūsto susijaudinimo būvis.
- Ekstensyviškas, -us /lot./, išpėtas, padidintas.
- Ekstinkcija /lot./, sunaikinimas, užgesinimas.
- Elegantas /pr./, puošniai, skoningai apsitaisęs; puošėja.
- Elementariškas /lot./, vieniasis, pagrindinis, paprasčiausias, predmeniškas, lengviausiai suprantamas, priaimamas.
- Eliksyras /ar./, surestas gėraslas žmogaus gyvenimui prailginti; 2. burtų ir meilės gėraslas
- Eliminuoti /lot./, pašalinti, panaikinti, išbraukti, padaryti nereikšmingą, bevertį.
- Elitas /pr./, tuo ar kitu atžvilgiu rinktinė visuomenės dalis, jos žiedas; išrinktieji geriausieji.
- Elokvencija /lot./, iškalbiagumas, lengvas, gražus ir aiškus būdas kalbėti ir kalbėjimu įtikinti kitus.
- Entuzijazmas /gr./, didelis dvasios pakilimas, ikvėpimas, džiaugsmas, džiaugsmingas pasiryžis.
- Eretikas /gr./, dladetikiškas atskalūnas.
- Erotiškas /gr./, susijęs su meilės aistra, meiliškas
- Ekskortas /pr./, ginkluoti palydovai prie vadžsės atstovų; garbės sargyba.
- Estrada /pr./, teatre ir kt. pakelta vieta sostui, vaidinimui, kalbėtojui ir kt.
- Etatinis /pr./, pagal status; etatų tvarka nustatyta.
- Eteriškas, -inis /gr./, išgaruojąs, išlekiąs, lengvutis.
- Etiketas /pr./, 1. firmų ženklas ant prekių; 2. papročiai ir mandagumo taisyklės, ypč aukštuomenės sankykuiose.
- Eukrazija /gr./, laimingas temperamentas.
- Eupepija /gr./, lengvas virškinimas.
- Eutanzija /gr./, lengva neskausminga mirtis; mirštamčiam agonijas palengvinimas.
- Ezoterikas /gr./, žmogus, išigilinąs į mistikos pasaulį.

- Familiariškas /lot./, šeimyniškas, laisvas, draugiškas, per daug laisvas /šlgeasys su kitais/.
Fanatiškas /lot./, akiai tikie savo neklaidin-gumu ir nepakenčias kitokios nuomonės.
Fantastiškas /gr./, sukurtas vaizduotės, nerealus, netikras, išsvajotos, realiai negalimas.
Fatališkas /lot./, neišvengemas, likimo lemtas.
Fermentacija /lot./, rūgimo procesas; aukeltine pramevisuomenėj bepradedas reikštis koks nors judėjimas, bruzdėjimas.
Filantropas /gr./, labdarys; žmogus, kuris rūpi-nasi kitais, šelpia kitus; ypač pavargėjus.
Filodokaija /gr./, garbės troškimas.
Flegmatiškas /gr./, šalto kraujo, ramus, kontrus, abejingas; nerangus.
Floristas /pr./, gėlių augintojas, botanikas
Formalistas /lot./, žmogus, kuriam forma ir for-malumai svarbiausias dalykav.
Fraze /gr./, 1. posakis; tuščių žodžių posakis;
2. žodžiais ar muzika išreikšta mintis.
Funkcija /lot./, 1. veiksmas, pareigos, verslas, tarnyba; 2. kintamasis dydis, veiksmas, kuris preina nuo kito dydžio, kito veiksmo.

G

- Gastraliuoti /gr./, laikinai dalyvanti vaidi-nimuose ar koncertuoti kituose teatruose, kitose vietose; 2. nepastovei blaškytis nuo vieno darbo prie kito ir t.t.
Generacija /gr./, giminė, giminės tęsinys; kil-nė; karta.
Gigantiškas /gr./, milžiniškas, labai didelis.
Gratuliantas -ė /lot./, sveikintojas linkis laim.
Grimasa /pr./, šaipymas; sąnoningas veido bruožų iškraipimasis.
Gross /pr./, 12 tuzinų 144 vienodų daiktų.
Guvernerius-Guvernantė /pr./, aukštesnio luo-mo marnuose auklēt.mokit.

H

- Harmoningas /gr./, darauš, sklendus, pagrįstas harmonija.
- Heraija /LOT./, pilvo trakis, kyla.
- Heteroseksualizmas /gr.lot./, 1 normalus lytinis gyvenimas, homoseksualizmo priešprieša; 2. kitos lytės požymių atsiradimas.
- Hidromenija /gr./, ligūtas noras pasiskendinti
- Hipnotizuoti /gr./, įtaiga ką nors užmigdyti pavergti savo valiai.
- Homoseksualizmas /gr.lot./, ne normalus lytinis traukimas prie tos pat lyties individų; vienkyltė meilė.
- Hortologija /lot./, mokslas apie sodus.
- Humoniškumas /lot./, žmoniškumas; padorus, žmoniškas santykiavimas su aplinka.
- Humaniškas /lot./, žmoniškas, gerbiąs visą, kas žmoniškas.
- Humilitiškumas /lot./, nusizeminimas, nuolankumas

K

I

- Idialas /gr./, 1. tobulumo pavyzdys, aukštas tikslas, tobulybė; 2. sunkiai pasiekiamas arba ir visiškai nepasiekiamas aukštas veikimo tikslas.
- Idejinis /gr./, nesavavandis; kurios nors idėjos kreipiamas, vedamas.
- Idiotas /gr./, silpnaproty, išsigimelis.
- Ignorancija /lot./, nežinojimas, nemorėjimas žinoti tamsumas.
- Ignoruoti /lot./, nekreipti dėmesio, nepaisyti, pro pirštus į ką nors žiūrėti.
- Ilimiuoti /al./, švenčių, iškilnių proga papuošti šviesomis gatvėmis, namais ir kt.; 2. spalvingai nudažyti.
- Ilustratorius /lot./, menininkas, kuris knygas ir iliustratorius, piešia knygomis paveikslus.
- Iliuzija /lot./, 1. netikras vaizdas, netikras išvaizdavimas dėl pojūčių klaidos; savęs apgavimas; 2. neįvykdoma, apgaulinga svajonė, viltis

- Imaginacija /lot./, išivazdavimas, išsivajojimas, fantazija.
- Imaginetikas /alt./, ligūstas fantastes, svajotojas.
- Implikacija /lot./, 1. nervų išsivairavimas; 2. įpykimas, gudrus pritaikymas; 3. supainiojimas.
- Imponuoti /lot./, padaryti išpūdį, pasirodyti vertu dėmesio, pagarbos.
- Importeris /lot./, prekybininkas, kuris įveža užsienines prekes.
- Impozantiškas /pr./, išpūdingas, didingas, nuostabus.
- Impregnuoti /lot./, padaryti drabužį neperlijamą, daiktą nesudegamą ir kt.
- Improvizacija /pr./, staiga, nespėjus sukurtas ir pasakytas eilėraštis, prakalba, muzikos dalykai ir kt. k
- Imuniškas /lot./, atsparus kai kurioms ligoms ir nuodams
- Incidentas /lot./, netikėtas, nelauktas atsitikimas, nesuspriamtinų sukėlęs nuotykiškas, ginčas.
- Independencija /lot./, nepriklausomybė, savarakiškumas.
- Indiskrecija /lot./, neatsargumas, nenokėjimas nutylėti.
- Individas /lot./, asmuo, atskira asmenybė, vienetas.
- Indolentiškumas, indolencija /lot./, skausmo nejutimas
- Infrekcija /lot./, sulaužymas; sutarties, priešiko sulaužymas.
- Inicijai /lot./, pirmosios varlo ir pavardės raidės 2. apuodoje - pirmosios antraštinės skyrių ar straipsnių raidės.
- Iniciatyva /lot./, 1. pastangos kam nors pradėti; sumanymas, pradėjimas; 2. iniciatyvosteišė - teisė siūlyti pakeisti, priimti naujus ar panaikinti veikiančius įstatymus; demokratinesse valstybėse iniciatyvosteišė turi vykdomoji valdžia; seimo atstovai ir tam tikras piliečių skaičius.

Inkerceracija /lot./, uždarymas į kalėjimą
Inkaraacija /lot./, 1. išikūnijimas 2. audazymes
raudona spalva.

Inkorporacija /lot./, 1. prijungimas prie valstybės
naujos teritorijos, kuri iki tol buvo sava-
rakiška; 2. sujungimas, įjungimas.

Inkriminacija /lot./, įtarimas nusikaltus.

I.N.R.I. /lot./, Jezus Nazaretis, Žydų karalius,
- užrašas ant kryžiaus.

Inskripcija /lot./, įrašymas, valstybės skolų
įtraukimas į skolų knygas.

Instikias /lot./, įgimtas žmonių ir gyvulių
saviesugos jausmas, jų gyvenimo tvarkomasis
jausmas, veikis nes-moningai, bet tiksliai

Instiktyviškas /lot./, nesąmoningas, iš instikto
kilęs.

Institutas /lot./, 1. bet kurios aritios teisinių
normų visuma; 2. įstaiga; 3. kai kurių specialių
mokyklų sukštoji mokykla.

Institutė /lot./, 1. instituto sukletinė; 2. ironiška
preamė-saivi; praktiško gyvenimo nepažįstanti
moteris.

Inaultacija /lot./, iškeikimas, išeidimas, psie-
kinimas.

Inurgates /lot./, sukilėlis, maištininkas.

Inaktiškas /lot./, nepaliestas.

Integracija /lot./, jungimas atskirų elementų į
vieną visumą.

Intelektas /lot./, protas, protingumas, išmintis;
pažinimo, protavimp gebėjimai.

Inteligentas /lot./, žmogus, kuris dirba proto
darbą, mokslo žmogus, mokytojas; išsileivinas,
apsišvietęs, išmintingas žmogus; šviesuolis;
žmogus, kuris ieško naujų gyvenimo kelių.

Intencija /lot./, tikslas, užsimojimas, paskirtis,
sumetimas.

Intervencija /lot./, 1. vienos valstybės įkišuo-
tas ar diplomatiškas įsikišimas į kitos val-
stybės vidaus reikalus; 2. tarpinukavimas.

Intriguoti /pr./, 1. sušiumdyti, sukūršinti; 2.
sukelti smalsumą.

- Intervju /ang./, reporterio pasikalbėjimas su kuriuo nors žymesniu ar tuo momentu pasis reiškusiu asmeniu, rengiant tą pasikalbėjimą paskelpti spaudoje.
- Intuicija /lot./, 1. vidujinis sujautimas; 2. patyrimo forma, kuri remiasi vidujiniu žmogaus sujautimu ir jį ieško tiesos šale proto ir patyrimo.
- Invazija /lot./, praėšo užpuolimas, įsibrovimas į kitą kraštą.
- Investuoti /alot./, įdėti kapitalą į kurią nors įmonę.
- Ipoteka /gr./, 1. nekilnojamo turto įkeitimo aktas, kuris laiduoja kreditoriui, jei nebūs sumokėta skola, teisės įkeistajam nekilnojamo turto; 2. paskola už įkeistą nekilnojamo turto.
- Iracionalus /lot./, protui neprekinamas, protu nepasiskiriamas.
- Irealybė /lot./, nerealybė; tai, kas už tikrovės ribų.
- Ironija /gr./, 1. sąmoningas, skaudus pašiepimas; 2. toks tropas, kur pašiepimo tikslams žodžiai vartojami nebesiologine prasme, griežtai priešinga tiesiologinei prasmėi.
- Isterijotas /išdevikas, parsidavėlis.
- Isteriškas /gr./, nervingas, išsiblaškęs.

J

- Juridiškas -inis /lot./, teisiškas teisingas.
- Justifikuoti /lot./, įvygdyti teisės reikalavimą, teismo sprendimą.
- Jumoristika /angl./, lengva pajuokiamoji literatūra.
- Jahta /angl./, nedidelis kelionių, pramogų ir sporto laivelis.
- Juristas /lot./, 1. teisininkas; teisių mokslo mokėtojas; advokatas; 2. studentas, einantis teisių mokslus.

K

- Kalorije /pr./, šilumos vienetas, šiluma, reikalinga tam, kad 1 g vandens temperatūra pakiltų 1 laip. C.
- Kamčatka I. pusiasalis šisurės rytų Azijoje; 2. nukeltine pramė-toliniausia vieta.
- Kamerinė muzika, alonine muzika; muzika, skirta mažoms patalpoms/trio, kvartetams, sonatams ir kt.
- Kartografas/gr./, žemėlapių braižytojas, sudarytojas.
- Kasacinis sprendimas, gelūtinis teismo sprendimas dėl kasacijos skundo, -daugiau nedegalina skūsti.
- Kategoriškas, būtinas, privalomas, griežtas.
- Koalicija/lot./, sąjunginis.
- Koketė/pr./, moteris kuri stengiasi įvairias būdais patikti vyrams.
- Kolekcija/lot./, rinkinys; dažniausiai vienodų daiktų, arba šiaip vertingų mokslo ar meno dalykų rinkinys.
- Komentaras /lot./, paaiškinimas, paaiškinimai ir pastabos, kurios paaiškina tekstą ar kūrinį, arba palygina jį su kitais tekstaiais ar kūriniais.
- Komercija /lot./, I. plataus masto prekyba; 2. prekybiniė apiverta.
- Komikas/gr./, I. komėdijų rašytojas 2. komėdijų autorius, komiškų rolių vaidintojas; 3. juokdarys.
- Komissa /lot./, tarpininkavimas už tam tikrą atlyginimą, pavz. parduodant, perkant ar sandant.
- Komparacija /lot./, palyginimas.
- Kompensacija /lot./, I. žinojimas savo darbo vertės ar mokslo, autoritetiškumas; darbo vertis; žmogaus ar įstaigos veikimo plėtas, vertis.
- Komplementas/pr./, pagyrimas dažnai dirbtinis, noriat suteikti kam nors malonumo; pataikaujamasis posakis.
- Komplikacija/lot./, I. susipynimas, susipainiojimas, apsunkinimas; 2. kelių ligų pasireiškimas vienu metu.

- Kompensacija /lot./, I. atlyginimas už nuostolius, už nustotą taraybą ir kt. 2. jegos veikimo išlyginimas.
- Kompresija /lot./, suspaudimas; dujų suspaudimas cilindre.
- Kompromisas /lot./, susitarimas, abiem pusėm susileidžiant, susileidimas.
- Kompromituoti /pr./, pakenkti, pažeminti kieno nors akys, plėšti garbę, žeminti garbę, vardą, reputaciją, išskelti aikštėn kieno nors nežinomas ydas, koki slaptą susikaltimą.
- Kompultacija /lot./, prievarta.
- Konunalinis /lot./, savivaldibinis, bendruomeninis.
- Komunikatas /pr./, oficialus pareiškinys praešimas.
- Komunikuoti /lot./, praešti, pakelbti, susisiekti.
- Komutacija /lot./, elektros kintamosios srovės pakeitimas, nuolatine srove.
- Koncepcija /lot./, I. reiškiniu suvokimas būdas; pažiūra į tam tikrus reiškinius; reiškiu suvokimas, sąvoka; 2. medicinoj moterė sugebėjimas auginti gemalą.
- Koncesija /lot./, išnuojamyas, valstybės ar savivaldybės leidimas atskirims asme - nimis ar bendrovėms steikti imonės eksploatuoti jās, pavyz. trenvajus geležinkelias; leidžiamė eksploatuoti pramonės ir kt. aritės už tantikrus pelno procentus.
- Kondensuotas pienas, sutirštintas pienas, pereinaktas ilgiau stovėti.
- Konfidentas /lot./, patikimas asmuo.
- Konfliktas /lot./, priešingu reikalų ir aplinkybių susidarymas, nesuapratimas, ginčas, nesantaika, kova.
- Komfortatyvas /lot./, vaistai lytiniam jaunamam sužadinti; jaudinamieji vaistai.

- Konkretus-iškas** /lot./, tikras, aiškus, apčiuopemas, patyrimu ir faktais pagrįstas; priešingas apstraktiškam.
- Konsiliūmas** /lot./, gydytojo psitarimas ligonio gydymo arba ligos diagnozės reikalu.
- Konsolidacija** /lot./, 1. paguoda, užuojauta; 2. kortomis lošiant, tam tikra bauda kurią moka pralošęs.
- Konspiracija** /lot./, sąmokslas, slapta susitarimas, slapta veikimas.
- Konstatuoti** /pr./, pažymėti faktą, patvirtinti, patvirtinti.
- Konsternacija** /lot./, nusigandimas, pastirimas iš baimės.
- Kontaminuoti** /lot./, pasisavinti kitų autorių mintis, pėskius ir net atskiras scenas.
- Kontempliacija** /lot./, gilus galvojimas, stebėjimas, vertinimas; išsigilinimas į religinių klausimų apmąstimą.
- Kontinencija** /lot./, susilaikymas, susivaldymas.
- Kontraguoti** /pr./, derėtis, daryti sutartį.
- Kontratakas** /pr./, aktyvus gynimasis; puolimas atakuojančio.
- Konvencija** /lot./, tarp valstybinė sutartis; kurio nors reikalu valstybių padaryta sutartis, kuri turi svarbos kėlimo valstybėms.
- Konvulsija** /lot./, mėšlungis, skausmai, kūno trukčiojimai; ligastės bet kurios kūno dalies trukčiojimas-susitraukimas.
- Kopijuoti** /lot./, nurašyti; daryti kopijas; pamėgdžioti, sekti kuo.
- Kordėliškias** /pr./, širdingas, ištikimas.
- Koreferencas** /lot./, antras referatas; papildomas pranešimas, paskaita.
- Korėktaras** /lot./, 1. spaudos klaidų taisymas; 2. netikėlumų ištaisymas, darymas pataisų.
- Korėkatiškias** /pr./
- Korėpuliėtiškias** /lot./, stores, nutukęs.
- Korėpucija** /lot./; pavimas, moralinis supuvimas, sugedimas, ištvirkavimas; pėpirkimas, kyšininkavimas, pasileidimas.

- Kosmetika /gr./, 1. kano pagražinimo menas; 2. išorinės priemonės palaikyti kano grožiui, įvairūs tepalai, muilai, pudra, dažai ir kt.
- Kosminis /gr./, pasaulinis, visetos; k o s m i - n i s i s p i n d u l i s i - iš pasaulio erdvių einą į mūsų planetą spinduliai.
- Kosmofizika /gr./, visetos daėnių tyrinėjimas.
- Kosmogonija /gr./, mokslas apie pasaulio kilimo ir raidą; mokslas apie pasaulės sistemos kilmę.
- Kosmologija /gr./, mokslas apie visetos susidarymą, tvarką ir daėnius, kurie ją palaiko; gentos filosofija.
- Kosmopolitas /gr./, 1. žmogus kuris savo tėvynės neišskirė iš visos žemės, iš visos žmonijos reikalų; 2. visos žemės pilietis; 3. gyvuliai ir augalai, kurierandami visoje pasaulyje dalyse, kur tik yra tinkamos jiems sąlygos veistis.
- Košmaras /pr./, slogutis; baisus, šiurpulingas sapnas; klaidinamasis siaubingas vaizdas.
- Krateris /gr./, ugnikalnio /vulkano/ viršūnė, lavos išsiveržimo anga.
- Krescencija /lot./, klestėjimas, kilimas, augimas
- Kriptologija /gr./, kelbėjimosi būdas, kai besikalbą vertoja sutartinis, kitiems nesuprantačius žodžius-garsus.
- Kulineras /pr./, virėjas; valgių gaminimo specialistas.
- Kultas /lot./, garbinimas; išviršinės garbinimo formos.
- Kultivuoti /lot./, tobulinti, apdirbti, veisti, auginti.
- Kumuliacija /lot./, sukupimas, rinkimas, gungimas.
- ~~Kupletas~~
- Kupletas /pr./, 1. dainos posmas; 2. juokingo turinio eilėraštis, dainė, dainuojama operetose, restoranuose ir kitokuose pasilinkėminimo įsteigose.
- Kupletistas /pr./, kupletų deklamatorius, daininkas arba kūrėjas-karjasis.
- Kurjeris

- Kurjeris /pr./, 1. pasiuntinys skubiam reikalams atlikti; 2. įstaigos pasiuntinys raštams išnešioti ir kt. reikalams.
- Kursuoti /lot./, judėti, būti apyvartoj /pinigai/.
- Kurtūzė /lot./, dvariškio meilužė; lengvo elgesio moteris.
- Kvalifikacija /lot./, 1. specelydė, prityrimas, savo dalyko žinojimas, mokėjimas; 2. bet kurio daikto nusakymas pagal specialius jo požymius, jo kokybės nustatymas.

L

- Labiliškas /lot./, nepastovus.
- Labirintas /gr./, vieta, didelis painiais paejimaiš trobesys, kur sunku susivokti, rasti išėjimas; 2. ausies vidjinė dalis; 3. sudėtingas, supainiotas reikalas; būseną, iš kurios sunku rasti išėjimą.
- Laokratija /gr./, liaudės veidimas.
- Laconiškas /gr./, trumpas, aiškus, suglaustas.
- Lapsas /lot./, klaidė, ašit ¹ i ² nesusipratimas, išsiskimas, pasakyta nesamone.
- Latencija /lot./, sleptumas, elėpimas.
- Latrija /gr./, garbinimas, dievinimas.
- Laviruoti /lot./, 1. plaukti prieš vėją netiesiai, bet dažnai keičiant linkmę, mikiškai valdant bursą, aplenkiant pavandeninius skamenis ir kt. sutinkamas kliūtis; 2. nukeltinė prasme - prisitaikinti prie aplinkybių, išsisukinėti, veikti aplinkybių keliais, vengti tiesioginių atsakymų.
- Lyderis /angl./, politinės partijos ar srovės vadas, galva, ideologas.
- Liftas /angl./, keliamoji mašina, keltuvas.
- Linduoti /angl./, nužudyti be teismo nusikaltimo vietoje.
- Liokajus /pr./, namų tarnas; 2. nukeltinė prasme - vergiškas žmogus, pataikūnas.
- Lyrika /gr./, poezijos rūšis, kur daugiausia reiškiama poeto nuotaika, jausmai, jo sielos gyvenimai

- Logika /gr./, 1. mokslas apie teisingumą protavimą; mokslas apie protavimą būdus ir formas; 2. sugėdėjimas taisyklingsi, teisingai protauti.
- Logiškas /gr./, nuoseklus; teisingai protaujantis, teisingas, pagrįstas.
- Lojalus /pr./, ištikimas, sąžiningas; ištikimas esamai tvarkai, vygdas visus tos tvarkos reikalavimus.
- Lombardas /it./, įstaiga, kur skolinami pinigai už kilnojamojo turto ir daiktų įkaitą.

1

- Machiacija /lot./, gudrybė, klaida; vertojimas įvairių priemonių tikslui pasiekti.
- Magistralė /lot./, svarbioji linija; didžioji vandenčio; elektros irkt. linija.
- Maksimališka /lot./, didžiausias, aukščiausias.
- Maksimumas /lot./, didžiausias skaičius, aukščiausias laipenis, daugiausia.
- Menekenas /pr./, 1. medinė lėlė, žmogaus figūra su judinamomis galūnėmis ją naudojami siuvėjai, meninkai; 2. žmogus, kuris ką dero nesąmoningai, neįprasindamas.
- Maniere /pr./, 1. kalbos, veiksmo, darbo būdas; 2. elgesys, lakysena; 3. bet kurio meninko, rašytojokarybos būdas, jo stilius.
- Manija /gr./, tam tikra psichinė liga, pasiėškenti tuo, kad žmogus yra tar um vald mas vienos kurios minties, idėjos, viena tetrokšta, viena siekia, iško, ato, oijosi ir t. t.
- Marionetė /pr./, 1. lėlė, kuri varoma atliška įvairiausias judesius lėlių teatre, kur už mažytės scenos tuos judesius siltais tvarko pasiėlėpęs žmogus; 2. žmogus, kuris yra sklas įrankiskito žmogaus rankose.
- Maršrutas /pr./, kelionės tvarkarsėtis.
- Masinis /lot./, gausingas, daugelio žmonių, masių; dažnas.
- Masyviškas /pr./, sunkus, svarus; akmeninis; etambus, didelis.

- Mašinališkās /pr./, nesāmoningas, automatiškās.
Mateologija /gr./, plepalai, tuščažodniecības.
Mateosofija /gr./, klaidīngas, tušcies protavīmas.
Melanchliškās /gr./, nuliūdes, nusīminēs, pris-
lēktos nuotaikos.
Meldevīmasī /vok./, prisīstatymas, īsīragīstravī-
mas arba īsīragīstravīmas, pavz, policījoje.
Melīorecīja /lot./, pagrīndīnis žemēs pagerīnīmas:
balū nusūsinīmas, dirvos patobulīnīmas, dirbtī-
nis drēkīnīmas, lekenčīo smēlio sutvīrtīnīmas
īr t. t.
Metodīškās /gr./, plānīngas, tvarkīngas, pagal me-
todus.
Mīlda /sen. lītuviū, mēilēs deīvē.
Mīlīterīškās /lot./, karīškās, karīngas.
Mīlīterīzmas /lot./, 1. karīuomenēsītakos īsīga-
lējīmas valstībēs gyvenīme īr tvarkīme; 2.
valstībēs gīnkavīmosī stīprīnīmas.
Mīnīka /gr./, kā 1. mīnčīū īr jausmū reīškīnes
veīdo raumenū judēsīs, kūno judēsīs; 2. veī-
do raumenū judēsīais, sūtīkytī su žmogaus
jausmīais nuotaīka.
Mīnīmum /lot./, mažiāusī; mažiāusīas dīdīs, ma-
žiāusīas vertybē.
Mīnorīnis /it./, muzīk.-līdnas, slēgīmas.
Mīrēžas /pr./, 1. optīnis reīškīnys, pastebīmas
karštū kraštū dykumosē, kadē už skyratčīo
esamī daīktē, atsīspīndēdami orē, derosī ma-
tomī; 2. kas nors apgaulīngē, netīkrē.
Mīsīja /lot./, 1. pasiuntīnybē; paskīrtas tīklas,
īgālīojīmas; 2. krikščīonīū tīkybos platinīmas
nekrikščīonīū kraštumosē, īkurdīnant tuosē kraš-
tuosē krikščīonīū pamoklīnīkus.
Mīstīfīkacīja /gr. lot./, sāmonīngas kīto asmēns
klaidīnīmasēk nepīktam tīkslū, bet juokams,
apgavīmas.
Mīstīškās /gr./, paslēptīngas, antgamtīškās.
Mīzantropas /gr./, žmogus, kurī neapkenčīs kītū
žmōnīū.
Mīzogīnas /gr./, moterū prīešas, nekenčīas moterū.
Mīzokosmīja /gr./, neapīkante papuošalams, puoš-
nīems drabužēms.

- Modifikuoti /lot./, keisti formą, pakeisti.
Molekula /lot./, smulkiausė kūno dalelė, kuri
dalyjasi į atomus. Molekula
Monotoniškas /gr./, 1. vieno garsas; 2. vienodas,
nuobodus.
Montuoti /pr./, 1. įrenkti, įtaisyti; 2. surinkti
mašinas, aparatus ir kt. iš dalių pagal brai-
žinius; sustatyti atlikti montavimą.
Moralė /lot./, dorovė, dorovės mokslas, dorovės
taisyklės.
Morfijus /gr./, opijaus alkaloidas; migdomasis
ir skausmų raminamasis vaistas.
Mortografija /gr./, atskirų kūnų formų aprašy-
mas.
Morfologija /gr./, mokslas apie kūnų ir atskirų
organų formas ir struktūrą; 2. gramatikos da-
lis, mokslas apie kalbos žodžių formas ir jų
kitimą.
Motyvas /pr./, 1. skatinamoji priežastis; tai, kas
paskatina, paragina; 2. pagrindinė melodija,
mintis, forma ir kt.; 3. pagrindas, įrodymas.
Motyvuoti /pr./, pagrįsti, nuroditi priežastį.
Mulatas /isp./, žmogus, kurio tėvai vienas bal-
tosios, o kitas juodosios rasės.
Multiplikuoti /lot./, padidinti nuorašų skaičių,
padauginėti.
Municipalinis /lot./, miesto, kas priklauso miesto
valdybai, savivaldybei.
Mumija /ar./, 1. balzamuotas, nuo puvimo apsaugotas
ir visiškai išdžiūvęs žmogaus arba gyvūlio
lavonas, išsilaikęs kartais tūkstančius metų;
2. nukeltinė prasme nejudrus, savo pažiūrose
sustingęs žmogus.

N

- Nacionalinis /lot./, tautinis.
Naivus, -iškas /pr./, paprastas, vaikiškas, leng-
vatikis, nepažįstas gyvenimo.
Naturalus, -iškas /lot./, gėmiškas, nedrėbtinis.
Neįkaltumas /lot./, 1. bešališkumas, susilaiky-
mas; 2. valstybės susilaikymas, nesikišimas į
kitų valstybių ginčą, karą.

- Nekrofija /gr./, lytinis iškrypimas, nenormalus treukimas prie lavonų.
- Nekrotomija /gr./, 1. lavono dalių pašalinimas; 2. lavono skrodimas.
- Nelegalus, -iškas /lot./, slaptas, įstatymų draudžiamas.
- Netto /it./, 1. prekių grynas svoris, be įpokaavimo; 2. grynas pelnas, atskaičius visas išlaidas.
- Nota /lot./, 1. pastaba, reštas, pažymėjimas; 2. oficialus vienos valstybės kreipimasis į kitos valstybės valdžią svarbiu reikalu.

0

- Obdukcija /lot./, lavono skrodimas nustatyti mirties priežastis.
- Objektas /lot./, kiekvienas daiktas, dalykas, apie kurį kalbama, sprendžiama, į kurį atkreiptas dėmesys, kuris veikiamas.
- Obrogacija /lot./, pasiūlymas panaikinti arba pakeisti įstatymus.
- Obsekracija /lot./, skubus prašymas, maldavimas.
- Observacija /lot./, stebėjimas, tyrimas.
- Obskurantas /lot./, tamsuolis, nemokša; švietimo priešininkas.
- Oficialus, -iškas /lot./, 1. valdžios, viešas, iš valdžios įstaigos išeinąs, tarnybinis; 2. nu-keltine prasme - sausas, išdžiūęs, formalistiskas.
- Okulistas /lot./, akių gydytojas.
- Omisija /lot./, praleidimas; apleidimas, nesirūpinimas.
- Omnipotentas /lot./, visagalis.
- Operuoti /lot./, veikti; daryti operacijas.
- Opinija /lot./, nuomonė, manymas, sprendimas apie ką nors dėl kokių nors poelgių; gere arba bloga šlovė žmonėse.
- Opozicinis /lot./, prieštaraujantis, nesutinkantis su kitų nuomone; opozicijos šalininkas ir dalyvis; susijęs su opozicija.
- Opsomenija /gr./, ligistas noras skanumynų arba ypatingo maisto.
- Optika /gr./, fizikos dalis, mokslas apie šviesą ir jos reiškinius.

- Optimališkas /lot./, geriausias, labiausiai tinkamas.
- Optimistas /lot./, 1. asmuo, kuris pasitiki gyvenimu ir ateitimi, džiaugsminga ir gera prasme vertina visus gyvenimo reiškinius šviesiomis akimis židri į pasaulį; 2. optimizmo šalininkas.
- Oranžerija /pr./, šiltnamio, šiltos patalpos laikyti ir auginti pietų kraštų augalams.
- Oranžinis /pr./, oranžo spalvos, rausvai gelvos spalvos.
- Ordinarinis /lot./, paprastas; toks, kaip kiti; eilinis.
- Opresija /lot./, nuslopinimas, užgniaužimas.
- Orgazmas /gr./, aukščiausias aistros jausmo laipsnis lytinio akto metu.
- Orgijos /gr./, I. senovės graikų šventės Dioniso garbei, kur buvo šokama ir girtaujama, 2. puota, kur nieku nesivaržoma, girtaujama, ištvirkaujama ir t.t.
- Originalas /lot./, tikras pats pirmasis; neperdirtas, nepamėgdžiotas, neverstinis veiklas dalykas, daiktas.
- Originališkas /lot./, 1. tikras, nepdirbtas; esvotškas, nepanašus į kitus; 2. nukeltine prasme - keistas.
- Ornamentas /lot./, 1. pagražinimas; 2. tapybos, skulptūros motyvas iš gyvulių, augalų ir kt. gamtos dalykų arba geometriškų linijų ar figūrų; vartojamas pagražinimo tikslams statyboje, tapyboje, paudinuose ir kt.; 3. muzikalinės melodijos papuošimas.
- Ortofoniija /gr./, taisyklingas žodžių tarimas.
- Ortografija /gr./, rašyba, rašybos taisyklės.
- Ovscija /lot./, viešas triukšmingas pritarimo, džiaugsmo pareiškimas.
- Ovuliacija /lot./, periodinis fiziologinis moteris kiaušnio subrendimo procesas ir menstruacijų metu, apvalkalėliui susprogdus, jo pašalinimas iš kiaušiadėčių.

P

- Pacientas /lot./; gydytojo gydomas ligonis.
- Pacifizmas /lot./; taikos propaganda, kaip priedėmonė karui panaikinti; taikos idėjos ir nuotaika.
- Paktas /lot./, tarptautinė sutartis, susitarimas; konsultatyvinis P.-paktas, kuriuo nustatomas vyriausybių nuomonį pasikeitimas.
- Panorama /gr./, 1. matomieji apylinkės vaizdai; 2. paveikslas, apimęs plačios apylinkės vaizdą; 3. pro pedidinamus stiklus žiūrimas paveikslas, kur visi daiktai atrodo natūralaus didumo.
- Papeterija /pr./, rašomųjų daiktų paruošuvė.
- Parazitas /gr./, 1. gyvis, kuris gyvena išnaudodamas kitą gyvį; 2. išnaudotojas; gyvenęs svetimu darbu.
- Parlamentaras /pr./, 1. parlamento, seimo atstovas; 2. esmuo, igaliotastartis, derėtis; 3. parlamentarizmo šalininkas.
- Parlamentas /pr./, 1. tautos atstovų susirinkimas, seimas; 2. tokio susirinkimo rūmai.
- Partneris /pr./, 1. lošimo, žaidimo bendrininkas; 2. dalyvis, draugas, bendrininkas.
- Pasyvas /lot./, skolos, išlaidos.
- Pasyvus /lot./, neveiklus, neaktyvus.
- Pasterizacija /nlot./, skysčių, ypač pieno, speugojimas nuo mikroorganizmų atsireidimo, ikeitinant skysčius ligi tam tikros temperetūros.
- Petetiškas /gr./, jauningas, jaudinamas, iškilmingas, veikiąs jaunus.
- Patologinis, -iškas /gr./, ligotas, ligos apimtas, nenormalus; susijęs su liga.
- Popierizmas /lot./, masių skurdas, vergas.
- Paviljonas /pr./, vasarinis namelis sode; namelis, jame parodos metu išstatomas prekės ir kiti eksponatai.
- Pedagogija /gr./, auklėjimo darbas, ugdymo praktika.
- Federastija /gr./, nenomelūs lytiniai santykiai vyro su vyrais ir vaikais.

- Pedeutika /gr./, dorovės mokslas.
- Penitencija /lot./, atgaila, išpažintis.
- Pencimas /pr./, viešbutis su visu įprūpinimo, maistu ir kt., 2. mokykla, kurioje mokiniai mokosi ir gyvena, gaudami valgi.
- Penė /pr./, akiniai be jienėlių, tam tikra spyruokle laikomi ties akimis, ant nosies
- Perfekcija /lot./, tobulybė, suksėžiausias laipsnis.
- Periodinis, -iškas /gr./, pasikartojas atatinke-
meis laikotarpias; susiėjas su periodu.
- Perlistruoti /lot./, atidarineti irparžiarinėti
laikusbe adresato žinios.
- Permutacija /lot./, pakeitimas, sukeitimas, pers-
tetymas.
- Personėlas /lot./, kurios nors įstaigos tarnėu-
tojų, valdinikų ir kt. visetės.
- Personališkas /lot./, asmeninis, taliečias tik
vieną asmenį.
- Perspektyva /lot./, 1. tolumos vaizdas; 2. atei-
ties galimūmai; 3. tspyboje - vaizdo atstumų
santykiai; tolumos atvaizdavimas stebint iš
kurio nors vieno taško.
- Perspiracija /lot./, odos kvėpavimas, prakaitė-
vimas.
- Pesimistas /lot./, nusivylelis, apimtas pesimiz-
mo; pesimizmo šalininkas.
- Peticija /lot./, bendras didelio žmonių prašy-
mas, dažniausiai reipiamas į vyriausybę arba
į parlamentą kuriuo nors viešu visuomeninių
reikalų.
- Pjesė /pr./, nedidelis dramos arba muzikos vei-
kėlas.
- Pigmentas /lot./, 1. dažėmogios medžiagos, sutei-
kenčios žmogaus ir gyvūlio odai ir plėukams
spėlvą; 2. teėnikoje - dažai, dažų medžiagos.
- Pikiruoti /pr./, persodinti jaunus daigus susti-
prinimo tikslams.
- Pikiruotis /pr./, orzinti vienas kitą, sakyti
vienas kitam aštrias, gilianas žodelius

- Pilniulė** /lot./, 1. rutuliuko pavydalo vaistai; 2. nukeltinė prasme - nemalonumas, nuoskauda, išeidimas.
- Placdaras** /pr./, 1. siktė karo mankštai, karo pratyboms; 2. valstybė arba jos dalis, esanti tarp dviejų kaimyninių valstybių ir vienai iš tų valstybių sudaranti patogią poziciją karo atveju prieš antrąją valstybę; 3. įtvirtintas rajonas, kuriame paskirtoms kariuomenė rengtis pulti priešą.
- Plakiruoti** /pr./, uždėti, apklijuoti plonus aukso ar sidabro lapelius ant paprasto metalo dirbinių; 2. apklijuoti paprasto medžio dirbinius brangaus medžio fanera; stačius krentus ar šlaitus sustiprinti velėna.
- Plastiškas** /gr./, 1. vaizdingas, ryškus, gražus; tobulų, išlavintų judesių, grakščioskūno sudėtis; 2. galis pastovei būti suteiktosios formos.
- Platoniška** meilė, dvasinė meilė, dvasinis dviejų įvairių lyčių asmenų artumas.
- Plazma** /gr./, 1. kreujo skystis, kuriame peukioje balti ir raudoni kreujo kūneliai; 2. kertaite klaidingai vartojamas žodis vietoj proto-plazmos.
- Plébiscites** /lot./, 1. nutarimai, priimti tautos balsavimo, referendumu; pats visuotinis balsavimas, viešas tautos, visų visuotinių valstybės gyventojų balsavimas; referendumas.
- Plenarinis** /lot./, pilnas, išpėstinis, visuotinis.
- Plenumas** /lot./, visuotinis kurio nors organo ar organizacijos narių susirinkimas, posėdis.
- Postinis**, -iškas /gr./, vaizdingas, tinkamas poezijai; poezijos pobūdžio, rašies; P. stilius, kalba - vaizdinge, skambi kalba; eilėraštinė kalba.
- Polemietas** /gr./, ginčių, polemikų mėgėjas, gerai sugebąs ginčytis.
- Palifagija** /gr./, liguotė per didelis apetitas, pelinkimas per daug valgyti, apsvijimas.
- Polifrazija** /gr./, daugiažodiškumas, Plepumas pelinkimas per daug kalbėti, vartojant nereikalingų žodžių ir posėkių.

- Poliucija** /lot./, savaimingas lytinių seklių
ištekejimas miegant.
- Pultronas** /pr./, bailyse, šiaudadašis.
- Populiacija** /lot./, 1. gyvenamųjų vietų apgyven-
dinimas; 2. gyventojai.
- Populiarus** /lot./, 1. liaudiškas, visiems priei-
namas, suprantamas, aiškus; 2. plačiai išplitęs,
pagarsėjęs, žinomas.
- Pornografija** /gr./, nedorovingas lytinio gyveni-
mo aprašymas literatūroje, etveizdavimas ki-
tuose meno veikaluose ir kt.; 2. nepadori kalba,
nepadorūs piešiniai ar nuotraukos.
- Pornografinis**, -iškas /gr./, nepadorus nedorovingas
pornografijos pobūdžio.
- Portatyvis**, -iškas /pr./, patogus nešiotis, pato-
gus perkelti ar pervežti iš vietos į vietą.
- Potencialas** /lot./, 1. elektros įtempo kiekis
laidininke; 2. galėjimas atlikti kokį nors
darbą.
- Potencialinis** /lot./, galimas; kuris gali veikti.
- Potencija** /lot./, gale, jėga, pasiepta gale, pajė-
gumas.
- Poza** /pr./, kūno laikysena, padėtis; elgsena; nu-
keltinė prasme-dirbtinė elgsena.
- Pozityviškas** /lot./, teigiamas, tikras, patikrintas,
realus.
- Pragmatiškas** /gr./, 1. kuris išaiškina priežastis,
sentykius; 2. praktiškas, pagrįstas faktų tyri-
nėjimu.
- Preliminarinis** /lot./, parengiamasis, laikinis.
- Friemjiera** /pr./, pirmą kartą veikalo vaidinimas
tietre arba kinematografe.
- Preparacija** /lot./, paruošimas, parengimas.
- Prestabiliškas** /lot./, tinkamas, pjegus, galis
atlikti tam tikrą darbą.
- Prestižas** /pr./, atskiros smens, organizacijos
ar kokios visuomenės grupės įtaka, reikėmė,
pramta praėitimi, tradicijomis, veikimu, o kar-
tais ir ateitiktiniais motyvais.
- Pretekstas** /lot./, priežastis, vada, skstinas; pas-
katinamoji ar pateisinamoji proga.

- Pretenzija /lot./, 1. reiškimoji, pagrįsta ar nepagrįsta, teisė kuriam nors dalykui; siekimas; skundas, nepasitenkinimas; pastangos; jėškinys; 2. per didelis savęs vertinimas.
- Prezentacija /lot./, pareiškimas, pasiūlymas, pristatymas; supažindinimas, pristatymas vieno asmens kitiem.
- Prezentuoti /lot./, dovanoti, pristatyti, tateikti, iteikti dovaną.
- Primityviškas /, -primityvus /lot./, pirasis, paprastes, nesudėtingas.
- Principas /lot./, 1. vadovaujamoji mintis, pagrindinis teigimas, pagrindinė taisyklė; 2. pagrindas, pradmuo; 3. dorovinis gyvenimo pradmuo.
- Principinis /lot./, sverbiausias, pagrindinis, liečias principus; principio;
- Privilegija /lot./, 1. ypatinga, išimtinė teisė, pirmumas; 2. lengvata, teikiama atskiram žmogui, grupei žmonių arba luomui.
- Privilegijuoti /lot./, duoti ypatingų išimtinių teisių, lengvatų.
- Problema /gr./, neišspręstas, ginčijamas klausimas, uždavinys.
- Procedūra /lot./, 1. bylos sprendimo eiga teisme su visa eile formaliai nustatytų atliekamų reikalavimų; 2. formalumai, atsiradę įstatymui reikalaujant ar dėl papročio.
- Processas /lot./, 1. įvykio eiga, reidas; 2. teismo byla ir bylos sverstymas teisme; 3. bet kurios srities teisinių normų visuma.
- Produktyvus, -iškas /lot./, veisingas, gamybiškas.
- Profanacija /lot./, nemokliškas ko nors siškimas, sprendymas; negerbimas šventų arba pagarbos vertų daiktų; niekinimas.
- Profensas /lot./, nemokša, žmogus, visiškai nenusimanąs mokslu, meno ir kt. srityse;
- Profesionalas Lot./ 1. žmogus, kuris gyvena iš savo amato, darbo, iš savo profesijos; 2. žmogus, sportas, menas ir kt. paveręs savo profesija.
- Profesektika /gr./, visuma priemonių ligai perspėti, sutrukdyti; ligos perspėjimas, sutrukdimas, nedavimas jai pasireikšti.

- Profilis** /pr./, 1.veido bruožas iš šalies, iš šono puses žiūrint; 2.braižyboje, geografijoje, technikoje ir geologijoje-skersiniai pūvis.
- Profundiškei** /lot./, gilai, iš pagrindų.
- Prognozės** /gr./, 1. spejimas, numatymas, numenymas; 2. iš tam tikrų duomenų sprendymas apie reiškinio eigą ir galimus paderinius; 3. iš ligos reiškinų sprendymas apie ligą, jos eigą ir paderinius.
- Progresas** /lot./, pažanga; dvasinės ir materialinės kultūros ir socialinės visuomenės santvarkos pažanga; socialinių ir kitų gyvenimo sąlygų pagerinimas.
- Progreccija** /lot./, dešingai, nesąklingai didėjančių arba mažėjančių skaičių arba dydžių eilė, aritmetinė P. -tose eilės dydžiai didėja arba mažėja tam tikru nuolatiniu kiekiu; geometrinė P. -tos eilės dydžiai didėja ar mažėja dauginami arba dalyjami iš tuo paties skaičiaus.
- Progresyvus**, -iškas /lot./, 1. pažangus, 2. biologijoje -iš paprastų pirminių formų išaugęs į suktesnes formas.
- Prohibicija** /lot./, 1. draudimas, suvaržymas; 2. sveigiųjų gerųjų draudimas.
- Proteguoti** /gr./, globoti, palaikyti, sudaryti protekcija.
- Protekcija** /lot./, globa, palaikymas, įtakingo asmens globa.
- Provizija** /lot./, maistas maisto atsarga.
- Pravizorinis**, -iškas /lot./, laikinis, parengiamasis.
- Provizorius** /lot./, vaistininkas, įgijęs vaistinėje praktikos, iškleusęs univireitete kursą ir išlaikęs nustatytus egzaminus, turintis teisę savarankiškai dirbti farmacijos darbą ir tvarkyti vaistinę.
- Proza** /lot./, 1. šodinė žmogaus dvasios kūryba reiškiamą paprastais žodžiais, nepaisanti vaizdingumo, skambumo priemonių, griežtai, tiksliai dėstanti, aiškinanti tas ar kitas e. vokas ir veikianti žmogaus protą; nevaizdingoji, tikslioji literatūra, P. kalbaštikėli, aiški kalba,

neilėraštinė, nevaizdinga kalba; nukeltina
presme-kasdienybė; nobodi aplinka.

Psichinis, -iškas /gr./, susiejęs su siela, su
sielos gyvenimu; liečias sielos gyvenimo rei-
škinius.

Psichologas /gr./, psichologijos žinovas; 2. gerai
suprantas; jaudinąs kit. žmogų; gerai pažįstas
žmogaus sielą, sielos gyvenimo reiškinius.

Psichopatas /gr./, žmogus galintis turėti kai kurių
psichinio nenormalumo požymių.

Funkcija /lot./, medicinoje - idurimes švirkto
adeta išleisti iš kūno skysčiams arba ko-
kiems vaistams išvirkšti.

R

Racionalus, -iškas /lot./, protingas, išmintingas,
tikslus tinkamai pritaikytas, pagrįstas protu.

Radikalus /lot./, 1. pagrindinis, sprendžiamasis;
imamas iš pagrindų; 2. kraštutinių pažiūrų, grie-
štas.

Rafinuotas /pr./, gražus, dailus, elegantiškas;
rinktinis.

Rafinuoti /pr./, 1. išvalyti nuo priemaišų; 2. graž-
štinti, dailinti.

Rapsodija /gr./, 1. homero poemų eilėraštis; rap-
sodo daina; 2. liaudies motyvų muzikos veika-
las, kuris skiriasi nuo romanso ir baladės
įvairiesniu turiniu ir laisvesnę formą.

Ratifikuoti /lot./, patvirtinti sutartį su kita
valstybe.

Reaguoti /lot./, 1. stiliuoti į išpūdį, veiksmą;
veikti prieš, veiksmui duoti atoveiksmį; 2.
pasireikšti cheminę reakciją.

Reakcinis /lot./, palankus politiniui reakcijai,
atšagereiviškas, visuomeniškai temsus.

Realus, -iškas, -inis /lot./, tikroviškas; deiktiš-
kas, praktiškas; praktiškai pritaikomas.

Receptija /lot./, 1. priėmimas, pritaikymas kitame
laiko tarpe ar kitose sąlygose susikūrusių
teisinių, politinių, kultūrinių ir kt. formų; 2.
senų teisinių normų atgavimas.

- Referatas /lot./, 1. viešas pranešimas, paskaita;
2. bet kurio klausimo esmės išdėstymas.
- Referendumas /lot./, visuotinis tautos balsavi-
mas, sprendžiant priimti ar atmesti kurį nors
naują įstatymą, konstituciją ir kt.
- Referentas /lot./, panešėjas; asmuo, daręs prane-
šimą, laikas paskaitą, skaitas referatą.
- Regrasyvus /lot./, priešingas pažangai, einas at-
gal, einas blogąja linkme.
- Reises /kukvok/, 1. maršrutas, kelias į vieną
galą; 2. garlaivio, laivo kelias; vandens kelio-
nė į vieną galą; laivo galas tarp dviejų uostų.
3. Portugalijos ir Brazilijos smulkus pinigai.
- Rekonvocija /nlot./, skundžiamojo skundas prieš
skundėjas.
- Rekompensacija /lot./, atlyginimas /nuostolių ir
kt./.
- Rekonvokacija /lot./, pakartotinis sušaukimas.
- Rektorius /lot./, aukštojo mokslo įstaigos ve-
dėjas; universiteto viršininkas, vadovas.
- Rendevu /pr./, pasimatymas; iš anksto sutartas
mailiškas pasimatymas.
- Rentabiliškas /pr./, pelningas duodas pakvie. rento
- Reporteris /angl./, laikraštinkas, kuris renka
laikraščiuo kroniką, rašo pranešimus apie įvy-
kius iš vietos gyvenimo.
- Represija /lot./, sprespaudos, suvaržymo, užgniau-
žimo, bausmės priemonė.
- Reprezentacija /lot./, atstovavimas.
- Reputacija /lot./, visuomenėje susidariusi nuomo-
nė apie atskirą žmogų, įstaigą, organizaciją
ir kt., viešoji garbė, vardas.
- Rezervuaras /pr./, skysčiams ir dujoms laikyti
indas, baseinas, bėkas ir kt.
- Rezidencija /lot./, buvaine; valstybės galvos,
pasiuntinių, aukštųjų dvasininkų ir spakritai
aukštųjų senenų gyvenamoji vieta.
- Rezoliucija /lot./, sprendimas, nusprendimas, nute-
rimas.
- Rezultatas /lot./, paderinys, vaisius.

Ritmas /gr./, darnus pasikartojimas vienojų iš-
pūdžių-muzikoje aukštų ir žemų garų, poezi-
gijose trumpų ir ilgų /kirčiuotų ir nekirčiuotų/
skiemenių, šokiuose ir kt. judesių.

Rimas /gr./, eilėraščių eilučių paskutinių skie-
menių sąskambis.

Romansas /isp./, 1. tam tikra meilės dainelė,
2. tam tikras trumpas lyriškai epiškas apsa-
kymėlis.

Romantiškas /pr./, 1. romantizmo srovės, susijęs
su meilės gyvenimu, 2. nuotykingas, nepaprastas.

Rudimentas /lot./, pradžia, užuomazga, neišsivystęs
kūno organas.

Rusofobija /gr./, nekentimas ir žeminimas rusų
kultūros, papročių ir kita ko, neapykanta
rusams.

Rusomanija /gr./, rusų kultūros, jų papročių pap-
ročių pamėgimas, garbinimas ir senimas.

Rustikalinis, -iškas /lot./, kaimiškas, kaimietiš-
kas.

S

Sadistas, kenkintojas, asmuo, turintis palinkimą į
sadizmą.

Sadizmas /nlot./, 1. tam tikras seksualinis iš-
krypimas, kai gaunama pasitenkinimo darant
kitam asmeniui fizinių ar moralinių skausmų,
terminas kylęs nuo prancūzų rašytojo Markizo
de Sade /1740-1814/, kuris S. pavaizdavo savo
romanuose, 2. nukeltinę prasme gerėjamas
kitų skausmais, kenkinimas.

Samsra, rūbai į kuriuos įvelkami buvo inkvizici-
jos pasmerkti sudeginti.

Sangvinikas /lot./, judrus, staigus, lengvo būdo
žmogus, 2. temperamentas.

Sarkastiškas /gr./, reiškias daug piktos gelia-
mos pajuokos, geliamai pajuokiamasis.

Sarkazmas /gr./, pikta, pliekiamo, geliamas pajuoka.

Satyrinis /lot./, pajuokiamasis, susijęs su saty-
ra, satyros pobūdžio.

Satisfekcija /lot./, patekinimas, atsiprašymas,
reika

reikalauti satisfakcijos-reikalauti ižeidėjo
atsiprašyti, patenkinti, atlyginti už padarytą
skriaudą.

Seansas /pr./, laiko tarpas, per kurį vyksta val-
dymas, mokslinis bandymas, pozavimas meni-
ninkui, kino filmas su priedais demonstravi-
mas, spiritistuposė... ir kt.

Segregacija /lot./, išskirstymas, išrašavimas,
atskyrimas.

Sekcija /lot./, I. skyrius, partijos, įstaigos, suva-
žiavimo ir kt. dalis tam tikriems klausimams
spręsti, 2. medicinoj lavono skrodimas nustaty-
ti mirties priežastis.

Seksualinis /lot./, lytinis, negrinėjas lyčių klau-
symas, susijęs su lytiniu gyvenimu, pagrįstas
lytinių santykių reiškiniais.

Sekeologija /lot./, mokslas apie normalu ir li-
gustą gyvenimą.

Semestrinis /lot./, pusmetinis.

Seminaras /lot./, aukštojo mokykloje studentų
praktikos darbai, pratimai dirbti mokslo dar-
bui, naudotis mokslo metodais.

Senjoras /lot./, I. vyrišnysis, vyrišnysis giminėj
vyrišnysis korporacijos narys ir t. t., 2. feodal-
lizmo laikais bajoras žemvaldys.

Sensacija /lot./, nepaprastas, visų dėmesį sukeliąs
įvykis.

Sensacinas /lot./, sukeliąs nustebimą, jaudinąs,
nepaprastas.

Sensualinis /lot./, pajūtinis, jausminis, geidulin-
gas.

Sentimentalus, -iškas /pr./, per daug jautrus, linkęs
į nepaprastą atvirumą, per didelių santykių salai-
dumą, verkšlenimą.

Sesija /lot./, laiko tarpas, kada vyksta tam tikrų
įstaigų, pav., parlamento, teismo ir t. t., veikimas,
posėdis.

Sinbolis /it./, I. senovės graikuose sutartinis daik-
tinis leptos draugijos narių, tam tikros žmo-
nių grupės narių ir kt. ženklas, 2. daiktinis žen-
klas, pakeičiąs bet kurią sąvoką, arba abstraktini-
nis sąvokos ženklas, 3. menas, literatūroje vaizdas
turis labai reikšmingą prasmę, 4. religijos mok-
slas trumpam pasiūdėtinimas.

- Simetrija /gr./**, 1.darnus sudėstymas kurio nors daikto dalių arba atskirų elementų, atskirų daiktų; 2.platesnė prasme - darnumas, harmoniškumas; 3.biologijoje - kūno struktūros taisyklingumas, proporcingumas.
- Simetriškas /gr./**, darnus, proporcingas.
- Sinpatija /gr./**, palankumas palankimas, traukimas prie ko nors; bišniškumas, palankus nusiteikimas, dvasios giminiškumas.
- Sindikatas /nlot./**, susijungimas žmonių bendriems savo ekonominiams reikiams ginti, pavk. - gamintojų sindikatai turi tikslą kiek galint sukėstese kaina perduoti savo gaminius, sutvarkyti dirbinių pardavimą arba monopolizuoti tam tikrą gamybos srytį, darbininkų S. - darbininkų profesinė sąjunga.
- Sinodinis mėnuo**, laiko tarpas nuo jaunojo mėnesio iki kito jaunojo mėnesio arba nuo pilnaties iki pilnaties, lygus 29 dien. 12 val. 44min. 2,9sek.
- Sinonimai /gr./**, vienareikėmei žodžiai, žodžiai, artimi savo reikšme, pav., veramė ir šaltinis
- Sintonijs /gr./**, trumpas griežtas posakis.
- Sistematizavimas, -iškas /gr./**, susijęs su sistema; sutvarkytas pagal tam tikrą planą, pagal nustatytas taisykles, žmogus, ką nors daro pagal planą ir taisykles, tvarkingai, tvarkingas.
- Situacija /nlot./**, 1.padėtis, būsen; vietovė; 2.kartografijoje - žemėlapiuose, planuose, brėžiniuose miškų, upių, kalnų ir kt.vietovėse požymių pažymėjimas sutertiniais ženklais.
- Siurprizas /pr./**, nelsuktas, netikėtas dalykas; malonus netikėtumas; nelsukta dovana.
- Skalė /it./**, 1.fizikos instrumentas /barometro, termometro ir kt./lentelė, kurioje sužymėti paskirstymai, rodą kurio nors reiškinį; 2.muzikinis mērgasdaėgina, temperetara ir kt. /2.muzikalinė gama.
- Skeptiškas /gr./**, visa kuo abejojėms, nepesitikis.

- Skeletes /gr./, 1. griaučiai, žmogaus arba gyvulio kaulai, nuvalyti nuo mėsų; 2. nukeltne prasme - bet kurio karinio schema, užduotys, pagrindinės gairės; taip pat labai liesses žmogus arba gyvulys.
- Skarebas /engl. scrub./, Australijoje didelis tankus spigluočių krūmų plotas, vietomis visiškai nepereinamas.
- Skrupulietes /lot./, žmogus, smulkmeniškai, rūpestingai ir sąžiningai einas savo pareigas.
- Skrupulingas /lot./, griežtas ligi smulkmenų; rūpestingas, sąžiningas.
- Smokingas /engl./, vyriškas švarkas juodos mėdžiagos, šilku apsiūtais atlapais.
- Socialinis /lot./, visuomeninis; socialinis klausimas, siejama žodžio prasme - darbininkų klausimas; plačia prasme - klausimas, kaip pertvarkyti visuomenę, kad tinkamai būtų aprūpinti darbo žmoniai reikalai; visuomenės gyvenimo sutvarkymo klausimas.
- Sodoma /hebr./, ištvirtimas, pasileidimas /žodis kilęs iš biblinio Sodomos miesto, kuris drauge su Gomora dėl ištvirtavimo buvo sunaikintas/.
- Sodomitas./, asmuo, ištvirtaujantis su tuos pat lyties asmenimis arba gyvuliais.
- Sofistiškas /gr./, apgaulingas, sukta, painas.
- Solidarus /pr./, veikiąs iš vieno su kitais, surištas savitaris laisvės, sutartis, draugiškas.
- Solidus /pr./, i. tvirtas, patikimas; 2. rimtas svarus.
- Spazmiškas /gr./, mėšlungiškas, pasireiškiantis trūkčiojimais, susijęs su spazmomis.
- Spazmos /gr./, trūkčiojimai, raumenų sutraukimai.
- Specifinis, -iškas /nlot./, tam tikras, ypatingas, būdingas tik vienam kuriam nors daiktui ar reiškiniui.
- Spekteklis /pr./, 1. teatralinis vaidinimas; 2. reginys.
- Stabiliškas /lot./, pastovus, tvirtas, laikis tam tikrame lygyje.

- Stabilizacija /lot./, 1. įtvirtinimas, nustovinimas, nustatymas; padarymas pastoviu; 2. popierinių pinigų kurso nustatymas ir jo palaikymas.
- Stadija /gr.lot./, tam tikras laiko tarpas arba laipsnis įvykio ar daikto raidoje.
- Stagnacija /nlot./, sustingimas, sulaukymas sustojimas vietoje.
- Standartas /angl./, 1. pavyzdys, norma, tipas; 2. pavyzdinis išdirbiny s atatinęs visas nustatytas ir normas taisykles kokybes, dydžio, svorio ir kt. atžvilgiais.
- Statistika /nlot./, 1. mokslas, kuris stebi masinio visuomeninio gyvenimo reiškinius, renka žinias ir moksliskai tvarka jas; 2. sistemingi skaičių daviniai apie įvairius masinius reiškinius.
- Stažas /pr./, 1. būtinas tarnybos laiko tarpas tam tikroms teisėms įgyti, pvz., paaukštinimui, laipsniui ir t. t.; 2. bet kurios srities darbo tarpas, laiko tarpas.
- Stenografija /gr./, greitraštis, būdas greitai užrašinėti kitų žodžius, kalbą tam tikrais paprastais ženklais ir įvairiais sutrumpinimais.
- Sterilizacija /lot./, 1. mikrobu išnaikinimas aukšta temperetūra arba cheminėmis priemonėmis; 2. atėmimas žmogui arba gyvuliui sugėbimo apvaisinti, išpiaunant lytines liaukas ir kt.
- Stipendija /lot./, nuolatinė pinigine pašalpa moksleiviams, mokama valdžios organų, visuomeninių organizacijų ir kt.
- Strategija /gr./, 1. visų nendras šakų pavadinimas; 2. visapusiškas mokslas apie karo parengimą ir vedovėvimą kare.
- Stratosfera /lot.gr./, žemės atmosferos sluoksnys aukščiau 10-11km viršum jūros lygio.
- Struktūra /lot./, 1. susidarymas, sudėtis; 2. atskirų dalių sujungimas į vieną vienetą.
- Subjaktija /lot./, 1. darbas; rūpečiai, nemalonumai, nesmagumai; 2. varžymasis.

Subjektāgs /lot./, I. gramatņkoj ir logikoj veiksnys; 2. filosofijoje - protaujanti butybē, individas - priešprieš visam vienetai; 3. kasdieninėje kalboje kažkoks žmogus.

Subjaktyvus /lot./, asmeniškās; vienašališkās.

Subornacija /lot./, ikalbėjimas, prikalbėjimas kā nors pikta daryti; papirkimas.

Substancija /lot./, I. filosofijoje - visako pradmo; pagal materialistinę pasaulėžiūrą tai yra materija, pagal idealistinę - dvasia; 2. eamė, esmingumas.

Suverinetetas pr./, I. aukščiausioji teisė; 2/visiškes valstybės nepriklausomumas.

Suverenumas pr./, aukščiausios teisės; aukščiausiosios valdžios turėjimas laikymas valstybėje.

Š

Šabloniškās /pr./, nuvalkiotās, kasdieninis, neoriginalus.

Šansas /pr./, pasisekimo arba nepasisekimo galimumas.

Šantažas /pr./, viliojimas, reikalavimas iš ko nors pinigų ar ko kita, grasinat paskelpti kitiems nežinomą paslaptį, kuri tą asmenį sukompramituotų, pažemintų.

Šaržas /pr./, krikafūriškās, pajuokiamas atvaizdavimas asmens arba įvykio.

Šovinizmas /pr./, kraštutinis nacionalizmas, susėjęs su neapikanta kitoms tautoms ir jų kultūroms.

Špargalka /vok./, popergalys, draiskalās; popėrgalis su mokinių parektais trumpais užrašais, skirtais slaptai pasinaudoti rašant ar atsakinėjant.

Štetas /vok./, istaigos tarnautojų sudėtis; etatai.

- Talismanas /ar./, daiktas, kuris pagal prietarus turis galią teikti jo savininkui laimės, nepaprastos jėgos, saugoti nuo nelaimių ir t.t.
- tarifas /pr./, prekių, darbo ir kt. kainų lentelė; muitų ir kitokių mokesčių lentelė.
- Tendencija /eng./, 1. pagrindinė minties arba veiksmo linkmė; 2. literatūros ar mokslo veikale iš anksto nustatyta nuomonė, pagal kurią rikiuojami tikrieji faktai ir vaizdai; 3. palinkimas kam nors.
- Tendencingas /lot./, vienašališkas; pareinis nuo iš anksto sudarytos nuomonės.
- Tezė /gr./, 1. dėsnys, tvirtinimas, teigimas; 2. kūrinio, kalbos pagrindinė mintis.
- Tipiškas /gr./, charakteringas bet kuriam tipui, rasei, grupei, luomui ir t.t.
- Tironija /gr./, 1. senovės Graikuose-veldžios pagrobimas jėga, smurtu; 2. žiaurus, despotiškas karinis valdymas; 3. nukeltinė prasme-priespauda, žiaurus elgesys.
- Titaniškas /gr./, milžiniškas; nepaprastai didelis arba stiprus, galingas.
- Tolerantiškas /lot./, gerbiąs, pakenčiąs svetimą nuomonę, kitokį įsitikinimą, pažiūrą, idėjas.
- Topografinis žemėlapis, smulkus geografinis žemėlapis, kuriame atvaizduotą visi žemės paviršius ypatumai, keliai, miškai, upės, gyvenamieji sodybos, medžiai ir t.t.
- Transfuzija /lot./, vieno žmogaus kraujo perpylimas kitam.
- Transmisija /lot./, sistemoje prietaisų variklių energijai perduoti mašinoms ir mechanizmams, susidedantiems iš diržų, lynų, gradinių ir kt.; iš viso perdavimas.
- Transparacija /lot./, prakitavimas.
- Trigamija /gr./, vedybos triše.
- Triukas /pr./, nepaprastai vikrus, apsukrus, netikėtas veiksmas.
- Triumpališkas /lot./, iškilmingas, džiūgaujamojo podūdžio; puošnus; džiūgaujamas dėl laimėjimo.
- Trofėjus /gr./, 1. karo grobis, atimtas iš nugalėtųjų, pvz., vėliavos, patrenkos ir t.t.; 2. daiktinis laimėjimo įrodymas; 3. kariškų ginklų pavydalo architektarinė puošmena.

Trofosfera/gr./, žemutinis žemės atmosferos sluoksnis apie 11 km storumo.

Turistas/pr./, keliautojas, derintis pamogo ar poilsio tikslus su tyrinėjimo, mokslo uždevimais; 2. turizmo salininkas.

U

Uncija /lor./, 1. mažo svorio vienetas, vartojamas vaistams sverti = 1/12 svarc; 2. senovės romoje vienas dvylikta aso; 3. ispanų auksinė moneta.

Universalinis/lot./, visuotinis, visa apmaš, visur einas.

Utopiškas/gr./, neišvokdomas, fantastiškas, išsvijotasy susėjęs su utopija.

Uvertiure /pr./, išanga, muzikalinė operos arba operetės išangės dalis, sukomponuota pagal pagrindinius to veikalo motyvus.

V

Vampiras /skand./, 1. šikėnosparnis giminės paukštis; 2. kraugerys.

Vampirizmas, tam tikra sedizmo rūšis, noras pralieti kraują lytinio pasitenkinimo tikslui.

Vandėlas/germ./, nukeltinė prasme žmogus kuris griauša, naikina kultūros, meno vertybes.

Varijetė /pr./, lengvo įvairaus turinio, dažniausiai linkso pobūžio teatras.

Vagetasas, vegetarionas/lot./, žmogus nevalgąs mėsos, maitinąsis augaliniu maistu, daržovėmis.

Veranda/isp./, priangis stiklinėis sienomis; balkonas, pasivaikščiavimo vieta ant stogo.

Vertikalė/lot./, stati, statmeniška linija.

Vestibiulis/pr./, priangis, kur nusirengiami vir. rūb.

Veteranas/lot./, 1. senas išsitarnėjęs kareivis; 2. apskritei pasižymėjęs kurioje nors veikmo srityje, darbe senas visuomenės veikėjas ir kt.

Vizija/lot./, tariamasis vaizdas; apgaulingas paveikėlas; svajonė.

Vekalinis, -iškas /lot./, balsinis.

Z

Žergonas 6pr./, 1. vietinė tarmė; daryte kalba; 3. išdaryti savos ir svetimos kalbos žodžiai.

Ž

Zenitas /or./, aukščiausias viršui galvos dangaus taškas; 2. ko nors aukščiausias laipenis pasisekinas ir kt.

Pabaiga.